

روشن‌فکاسی شهید مطهری
در پژوهشی مسئله محور

دکتر علی بابی نصر آبادی

استادیار پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)

سرنشانه	باقی نصرآبادی، علی، ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور	روش شناسی شهید مطهری در پژوهش مسئله محور/ علی باقی نصرآبادی.
مشخصات نشر	کاشان : مجلس افروز، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۱۳۶ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۶۱۷-۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
موضوع	مطهری، مرتضی، ۱۲۹۸ - ۱۳۵۸ -- نقد و تفسیر.
موضوع	Motahari, Mortaza -- Criticism and interpretation. ۱۹۷۹ - ۱۹۲۱
موضوع	مطهری، مرتضی، ۱۲۹۸ - ۱۳۵۸ -- معلومات -- آموزش و پرورش
موضوع	Motahari, Mortaza -- Knowledge -- Education
موضوع	مطهری، مرتضی، ۱۲۹۸ - ۱۳۵۸ -- معلومات
موضوع	Motahari, Mortaza, ۱۹۲۱ -- Knowledge
موضوع	پروژه محوری در آموزش
موضوع	Project method in teaching
ردایندی کنگ	۲۹۷/۹۹۸
ردایندی کنگ	۵۵۸۹۷۲۹
ردایندی کنگ	۷ / م ۶ ۲۱۳۹۷/BP۲۳۳

روش شناسی شهید مطهری در پژوهش مسئله محوری

مؤلف:	علی باقی نصرآبادی
ناظر چاپ:	محسن سلطانی
ویراستاران:	سیدعلی یار افشار، سید محمدتقی و ابوالقاسم آرزومندی
صفحه آرا:	امیر خیرخواه
ناشر:	مجلس افروز
تیراژ:	۱۰۰۰
نوبت چاپ:	۱۳۹۰
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۶۶۱۷-۰۰۰۰
قیمت:	۲۰۰۰ ریال

نشانی و تلفن :

کاشان بلوار باهنر کوچه شهید متقی
پلاک ۵۴ مجتمع راه روشن طبقه دوم

۰۳۱۵۵۵۸۱۹۳۹

مقدمه.....	۱۰
فصل اول: کلیات.....	۱۲
۱. مسئله پژوهش.....	۱۳
۲. هدف، های پژوهش.....	۱۴
۳. سوال های پژوهش.....	۱۴
۴. اهمیت و ضرورت پژوهش.....	۱۵
۵. روش پژوهش.....	۱۷
۶. پیشینه پژوهش.....	۱۷
۷. مفهوم شناسی.....	۱۷
۷-۱. روش شناسی.....	۱۷
۷-۲. مشکل.....	۱۸
۷-۳. مسئله.....	۱۸
۷-۴. پژوهش.....	۱۹
۷-۵. پژوهش مسئله محور.....	۱۹
۷-۶. پژوهش موضوع محور.....	۲۰
۸. چهارچوب نظری پژوهش (نظریه فطرت).....	۲۰
فصل دوم: مسئله محوری در عرصه آموزش.....	۲۳
۱. تسلط بر مطالب درسی.....	۲۵
۲. شیوه نو در تدریس.....	۲۶

۳.	شاگردپروری و کادرسازی	۲۸
۴.	تدریس براساس نیازهای جامعه	۲۹
۵.	تدریس متناسب با سطح دانش فراگیران	۳۰
۶.	ایجاد فضای نقد در کلاس	۳۱
۷.	علم در خدمت جامعه	۳۲
	فصل سوم: مسئله محوری در عرصه پژوهش	۳۴
۱.	روشه نوی	۳۵
۲.	ه. فم. ی.	۳۸
۳.	هجرت واری	۴۰
۴.	عاشق علم و حکم و منر.	۴۲
۵.	حقیقت جویی	۴۳
۶.	نوآوری	۴۵
۷.	آینده پژوهی	۴۷
۸.	تیزبینی	۵۰
۹.	عمق یابی	۵۰
۱۰.	توجه به نیازها.	۵۱
	فصل چهارم: ویژگی های پژوهشگر مسئله محور	۵۳
۱.	جامع نگری	۵۵
۲.	مسئولیت پذیری	۵۶
۳.	زمان شناسی	۵۸

۶۱.....	۴. نواندیشی
۶۳.....	۵. آزاد اندیشی
۶۵.....	۶. ثبات فکری
۶۶.....	۷. تلاش علمی فراوان
۷۰.....	۸. تسلط بر کار خود
۷۱.....	۹. ظرفیت فکری
۷۲.....	۱۰. عشق به حقیقت‌گری
۷۴.....	۱۱. اندیشه‌ورزی
۷۷.....	۱۲. مالکیت علمی
۷۸.....	۱۳. استفاده از افکار جدید
۷۹.....	۱۴. ظرفیت‌شناسی و فعال‌سازی ظرفیت‌ها
۸۰.....	۱۴-۱. مراحل ظرفیت‌شناسی
۸۲.....	فصل پنجم: روش‌شناسی پژوهش مسئله‌محور
۸۶.....	۱. کشف ریشه‌های تاریخی در پژوهش
۸۸.....	۲. پرده برداشتن از عملکردهای فلسفی حکمای مسلمان
۹۰.....	۳. نقاب برتافتن از اشتباهات فیلسوفان مسلمان
۹۱.....	۴. به کار بستن شیوه پژوهش تطبیقی
۹۴.....	۵. وضوح و فراگیری و تسلسل روشمند
۹۶.....	۶. به کارگیری قاعده‌الاهم فالاهم در پژوهش
۹۷.....	۷. پای بندی به نقد عالمانه اندیشه‌ها

۷-۱.	برخورد اثباتی.....	۹۸
۷-۲.	بیان نکات مثبت در کنار اشکالات.....	۹۹
۷-۳.	جدال احسن.....	۹۹
۷-۴.	برخورد احترام آمیز در نقل اقوال.....	۱۰۰
۷-۵.	نقد و بررسی اندیشه، بدون نام بردن از صاحب اندیشه.....	۱۰۱
۷-۷.	رعایت مصلحت.....	۱۰۳
۷-۸.	انصاف علمی.....	۱۰۴
۸.	برخورد بنیادی.....	۱۰۵
	فصل ششم: راه‌های حاکم بر مسئله محوری.....	۱۰۷
۱.	مراحل حل مسئله.....	۱۰۸
۱-۱.	خودآگاهی.....	۱۰۹
۱-۲.	تعریف مسئله.....	۱۱۰
۱-۳.	فهرست کردن راه‌های مختلف.....	۱۱۰
۱-۴.	تصمیم‌گیری و اجرای آن.....	۱۱۱
۱-۵.	آزمون و ارزیابی.....	۱۱۲
۲.	مهارت‌های حل مسئله.....	۱۱۲
۲-۱.	مسئله محوری فعالانه.....	۱۱۳
۲-۲.	تمایز مشکل از مسئله.....	۱۱۴
۲-۳.	گزینش قاعده‌مند مسئله.....	۱۱۵
۲-۴.	آسیب‌شناسی مسئله.....	۱۱۶

۱۱۷.....	۲-۵. تبارشناسی.....
۱۱۸.....	۲-۶. رویکرد مناسب در حل مسئله.....
۱۱۸.....	۲-۷. تفکر نقادانه.....
۱۲۱.....	فصل هفتم: جمع بندی و نتیجه گیری.....
۱۲۲.....	۱. اهم نتایج و یافته های پژوهش.....
۱۲۷.....	۲. طایفه های پژوهش مسئله محور.....
۱۳۰.....	کتابنامه.....

www.ketab.ir

ای که با نامت جهان آغاز شد دفتر ما هم به نامت باز شد

استاد شهید علامه آیت الله مرتضی مطهری از نادر دانشمندان برجسته، موفق و پیشرو در جهان تشیع و عصر جدید است که بر پایه بصیرت علمی و معرفتی، همراه با گستردگی فکری، درک زمانی، توجه به واقعیت‌ها، شناخت سائل فکری فرهنگی، اجتماعی و پاسخ به شبهات روز، از موضع تعهد، دین، بیداری و دردمندی دینی در عرصه‌های بی‌شمار از علوم اسلامی، آثار فاعلمانی و پژوهشی پدید آورد. وی دارای نبوغی بود که در هر مبحثی از موضوعات علمی و نقلی، گوی سبقت را از همگان ربود. تحقیقاتش تولید فکر و محصول فکری خلاقش بود. این عالم فرزانه، پژوهشگری جامع‌الاطراف و جامع‌الافکار به تنهایی به تحقیق در یک رشته خاص بسنده نکرد، بلکه از همه جنبه‌های علوم انسانی و اسلامی روز آگاهی کافی داشت، و توانست با اشراف بر دانش‌های نوین تحلیلی مفید، مؤثر و گره‌گشا ارائه دهد.

استاد مطهری تلاش علمی و تحقیقاتی، بسیار زیادی در تبیین حقایق مسلم جامعه کرد و لغزشگاه‌ها را به مردم نشان داد و آنان را از سقوط در دره‌های مخوف و باتلاق‌های خطرناک بر حذر داشت

مجموعه حاضر که حاصل تحقیق بیش از سه دهه نگارنده پیرامون آثار و اندیشه‌های شهید مطهری است در قالب ده فصل در پی آن است

روش‌شناسی، فنون و مهارت‌های شهید مطهری را در پژوهش مسئله محور فرا روی محققان علاقه‌مند قرار دهد. به آن امید که دانشجویان کشور با تأسی به الگوی روش‌شناسی استاد مطهری در تحقیقات مسئله محور، وضعیت پژوهشی حاکم بر دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه را سامان بخشند.

در پایان این مقدمه به حکم وظیفه اخلاقی و انسانی و به عنوان یک سنت نیک و نیز به مصداق حدیث «*من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق*»، از مسئول شورای نظارت بر نشر آثار استاد شهید مرتضی مطهری جناب آقای دکتر علی

مطهری که این اثر را با دقت مطالعه و نگارنده را در تفکر و پژوهش صحیح علمی پیرامون اندیشه‌های شهید مطهری مشتاقانه تشویق و ترغیب کردند کردند، سپاسگزاری کنم.

سزاوار است در این جا از همکار و استاد ارجمند جناب آقای دکتر مجید سلیمانی که زحمت طراحی الگوی استاد مطهری در پژوهش مسئله محور را تقبل کردند و همچنین از دکتر سید محمد ساداتی نژاد مدیر محترم انتشارات مجلس افر به سبب فراهم کردن چاپ و نشر این اثر نهایت سپاس و قدردانی را ابراز نمایم.

ما در این مقدمه عالی نتوانیم رسید

بم مگر لطف شما پیش نهد گامی چند

علی باقی نصرآبادی

قم/زمستان ۱۳۹۷